

Disosiyatif Belirtiler Şiddeti – 11-17 Yaş Arası Çocuk Kısa Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği - Modifiye edilmiş

Çocuğun ismi: Yaş: Cinsiyet: Erkek Kadın Tarih:.....

Açıklamalar: Aşağıdaki her durum için, geçtiğimiz YEDİ (7) gün içinde bu durumların sizin başınıza ne kadar sıklıkla geldiğini gösterecek şekilde her soruyu en iyi yanıtlayan kutuyu işaretleyiniz. (✓ veya x)

							Klinisyen İçin
		Hiç	Bir ya da İki Kez	Neredeyse Her Gün	Günde Bir Kez	Günde Bir Kereden Fazla	Madde Puanı
1	Kendimi boşluğa bakarken ve hiçbir şey düşünmezken bulurum	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
2	İnsanlar, nesnelere, veya etrafımdaki dünya bana tuhaf veya gerçek dışı görünür	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
3	Yaptığımı hatırlamadığım şeyleri aslında yapmış olduğumu fark ederim	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
4	Yalnızken, kendi kendime sesli konuşurum	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
5	İnsanlar ve eşyalar uzakta ve belirsiz görünecek şekilde dünyaya bir sis perdesinin arkasından baktığımı hissedirim.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
6	Acıyı göz ardı edebilirim.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
7	Neredeyse sanki iki farklı insanmışım gibi bir durumdan diğerine çok farklı davranırım.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
8	Benim için genellikle zor olabilecek şeyleri çok kolaylıkla yapabilirim	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
Toplam ve parsiyel ham puan:							
Eşit dağıtılmış ham puan(eğer 1-2 madde cevapsız bırakılmışsa):							
Ortalama toplam puan:							

Klinisyenler için Yönergeler

Kısa Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği 11-17 yaş arası çocuklarda disosiyatif yaşantıların şiddetini değerlendiren 8 maddeli bir ölçektir. Ölçek disosiyatif bozukluk tanısı alınması üzerine (veya klinik olarak anlamlı disosiyatif semptomlarının varlığında) ve sonrasında da klinisyen ile yapılan takip görüşmeleri öncesinde çocuk tarafından doldurulmak üzere dizayn edilmiştir. Her madde ile çocuktan **son 7 gün içerisinde** olan disosiyatif yaşantıların şiddetini derecelendirmesi istenmektedir.

Puanlama ve Yorumlama

Ölçekteki her madde 5 puanlık bir skalada değerlendirilir (0=Hiç; 1=Bir yada iki kez; 2=Neredeyse hergün; 3=Günde bir kez, ve 4=Günde bir kereden fazla). Toplam puan 0 ila 32 puan arasında değişmektedir. Daha yüksek puan disosiyatif belirtilerin daha şiddetli olduğunu göstermektedir. Klinisyenden klinik görüşme boyunca ölçekteki her maddenin puanını gözden geçirmesi ve her maddenin ham puanını "Klinisyen Kullanımı" için sağlanan bölümde belirtmesi istenir. 8 maddenin ham puanları toplam bir ham puan elde etmek için toplanmalıdır. Ek olarak klinisyenden **ortalama toplam puanı** hesaplaması ve kullanması istenir. **Ortalama toplam puan** genel puanı 5-puanlık bir ölçeğe dönüştürür ve klinisyenin bireyin disosiyatif yaşantılarının şiddetini yok(0), hafif(1), orta(2), ciddi(3) ve aşırı(4) olarak değerlendirmesini sağlar. **Ortalama toplam puan** toplam ham puanın ölçekteki madde sayısına bölünmesi ile hesaplanır (örn. 8). DSM-5 alan çalışmalarında ortalama toplam puan güvenilir, kullanımı kolay ve klinisyenler için yararlı bulunmuştur.

Not: Eğer 3 veya daha fazla madde cevaplanmadan bırakılmış ise ölçekteki toplam puan hesaplanmamalıdır. Bu nedenle çocuklar ölçekteki bütün maddeleri tamamlaması için teşvik edilmelidir. Eğer 1 veya 2 madde cevapsız bırakılmış ise sizden eşit dağıtılmış bir puan hesaplamamız istenir. Eşit dağıtılmış puan ölçekteki tüm cevaplanmış maddelerin puanlarının kısmi bir ham puan elde etmek için toplanması ile hesaplanır. Kısmi ham puan Kısa Disosiyatif Yaşantılar Ölçeğindeki toplam madde sayısı (örn. 8) ile çarpılır ve elde edilen değer cevaplanmış madde sayısına bölünür (örn. 6 ya da 7). Kısmi ham puanı toplam ham puana eşit olarak dağıtmak için formül aşağıdaki gibidir:

(Ham Toplam x 8)

Cevaplanmış madde sayısı

Eğer sonuç küsurlü ise en yakın tam sayıya yuvarlanır.

Kullanım Sıklığı

Çocuğun disosiyatif belirtilerinin şiddetinde zaman içerisinde meydana gelen değişimleri izlemek için ölçek belirtilerin kararlılığına ve tedavi durumuna bağlı olarak, klinik açıdan gerekli görülen düzenli aralıklar ile doldurtulabilir. Belirli bir alandaki süregelen yüksek puanlar, çocuk için daha ileri değerlendirme, tedavi ve izlem gerektirebilecek kadar önemli ve sorunlu alanları gösterebilir. Klinik yargınız kararlarınızda yol gösterici olmalıdır.